

Mərkəz Qacar

XİLASKAR

2004

69

116
Q-14

Mərkəz Qacar

XİLASKAR

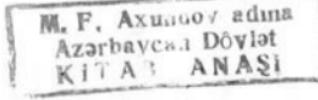
#3450
 Poema [Heydər Əliyev haq.]
 M. F. Axundov adına
 Milli kitabxanaya
 mülkiflərə qadıqaz.

M. Qacar

BAKİ - 2004

18.02.04

ARKİV

73544

POETİK SÖZÜN QÜDRƏTİ İLƏ

Mərkəz Qacar. «Xilaskar» (poema)
Bakı: «ULDUZ», 2004. – 60 səh.

Azərbaycanın görkəmli şairi Mərkəz Qacarın sayca 25-ci olan bu kitabına, Dünya əhəmiyyətli siyasetçi, bütün məzmunlu ömrünü Azərbaycanın müstəqilliyinə qurban vermiş Heydər Əlirza oğlu Əliyevin şanlı həyat yoluna həsr etdiyi «Xilaskar» poeması daxil edilmişdir.

Müəllif bu poemasında görkəmli şəxsiyyətin həyatının Bakı, Moskva, Naxçıvan, Bakı fəaliyyətini, onun keçdiyi keşməkeşli, heç də asan olmayan həyat və mübarizəsinə geniş əks etdirir. Əsərin bədii dəyərini nəzərə alan çox saylı oxucuların tələbi ilə poema təkrar çap olunur.

© «ULDUZ», mətbəəsi, 2004

© Mərkəz Quliyev

Hər bir şair öz dövrünün salnaməcisiidir. Cəmiyyətdə baş verən ictimai-siyasi proseslər, insanın dünəni, bugünü, gələcəyi, ən mühüm həyatı əhəmiyyət kəsb edən problemləri onu düşündürür, narahat edir. Hadisələrin fəal müdaxiləcisinə çevirir. Həmin yaşantılar şübhəsiz ki, sənət nümunələri kimi meydana çıxır, sənətkarın özü ilə birgə cəmiyyətin ayrı-ayrı təbəqələrini, bütövlükdə onun özünü düşünüb-dاشınmağa sövq edir.

Bu mənada tanmış şair Mərkəz Qacarın «Xilaskar» poemasını istər ideyası, mözmun, istərsə də sənətkarlıq cəhətdən yüksək səviyyədə işlənmiş, əsl qəlb yanğısı, vətəndaşlıq cəsarəti ilə yazılmış əsər hesab etmək olar.

Poemanın qəhrəmanı Azərbaycan xalqının qüdrətli, qəhrəman oğlu, millətimizin əsl xilaskarı, dünya şöhrətli siyasetçi Heydər Əlirza oğlu Əliyevdir. Öncə qeyd edək ki, bu məşhur şəxs haqqında əsər yazmaq son dərəcə məsuliyyətli olduğu qədər də çatındır. Çünkü əsərdə baş verən hadisələri bizdən çox qısa bir zaman məsafəsi ayırır, Heydər Əliyev fenomeni, onun həyat və fəaliyyəti xalqımıza və dünya ictimaiyyətinə yaxşı tanıstdır. Lakin Mərkəz Qacar özünə xas olan ədəbi

priyomlardan istifadə edərək xilaskarımızın fəaliyyətinin ən mühüm anlarını qələmə ala bilmış, poetik sözün imkanlarından bəhrələnib sanballı sənət əsəri yaratmağa nail olmuşdur.

Poemada təhkiyyə üsulu əsas yer tutsa da, əsər boyu vəznin mütəhərrik dəyişilməsi, hadisələrin arasında səbəbiyyət əlaqəsi və məntiqi əlaqə onu daha oxunaqlı, axıcı və yadda qalan etmişdir. Rəhbərin həyat və ictimai-siyasi, diplomatik fəaliyyətdən bəhs edən lövhələr bədii boyalarla ustalıqla cilalanmış, sənətkar təxəyyülünü süzgəcindən keçirilərək «durulaşdırılmışdır». Şair qüdrətli şəxsiyyətin çoxşaxəli fəaliyyətini, ona olan el məhəbbətini real və inandırıcı ştrixlərlə verə bilmişdir. O, ayrı-ayrı hadisələri daha parlaq və qabarlıq vermək üçün tez-tez geriyə qayıtmalardan, rüiculardan istifadə edir, qəhrəmanın şəxsiyyəti haqqında oxucularda tam və müfəssəl təsəvvür yaradır.

Öz xalqının taleyi, gələcəyi haqqında Heydər Əliyevin keçirdiyi hiss və həyəcanlar, daxili sarsıntılar, onun haqsızlığa, ədalətsizliyə, təcavüzkarlığa qarşı fəal mübarizəsi oxucuların gözləri qarşısında kino lenti kimi canlanır.

Müəllif öz məqsədinə çatmaq üçün poema janının imkanlarından bacarıqla istifadə edir, əsər

süjetinin inkişafı və hadisələrin bir-birini tamamlaması cəhətdən orijinal üslubda işlənilmişdir. Heca və əruz vəzninin, onun ayrı-ayrı oynaq formalarının sintezindən yaranan bu poema müəllifin poetik dilinin axıcılığı ilə səciyyələnir. Əsərdəki ayrı-ayrı bölmələr müdrik rəhbərin Bakı-Moskva-Bakı fəaliyyətini, onun keçdiyi keşməkeşli, heç də sadə olmayan həyat və mübarizəsinə geniş əks etdirir.

Böyük sənətkarımız Hüseyin Cavid vaxtilə demişdir:

Kəssə hər kim tökülen qan izini,
Qurtaran dahi odur yer üzünü...

Mərkəz Qacar öz əsərinə əbəs yerə «Xilaskar» adını verməmişdir. Heydər Əliyev elə şəxsiyyətlərdəndir ki, bütün həyat və fəaliyyəti boyu öz xalqını qanqadadan, xarici təcavüzdən, daxildəki satqınların fitnə-fəsadından qorumuş, millətinin sədaqətli oğlu, fədaisi olduğunu bütün dünyada sübut etmişdir. Bu gün atəşin, qan axıdılmasının dayandırılması onun adı ilə bağlıdır. Dünya ictimaiyyəti Heydər Əliyev siyasətini, onun sülhsevər fəaliyyətini alqışlayır və töqdir edir.

Mərkəz Qacarın «Xilaskar» poeması Heydər Əliyev şəxsiyyətinin bədii təsviri fonunda dəryada bir damla olsa da, şübhəsiz ki, əsər öz bədii dəyərinə, zamanın ziddiyyətlərini müvəffəqiyətlə açmasına görə rəğbətlə qarşılanacaq, sevilə-sevilə oxunacaqdır.

AKİF BAYRAMOĞLU

X İ L A S K A R (poema)

*Son damla qanma qədər xalqımla
bırəm. Xalqla bir olub bütün bu
təxribatların qarşısını alacağınız.*

Heydər Əliyev.

P R O L O Q

Şərqiñ səmasında gün tək parladı,
Qara buludlara çəpərdi Heydər.
Tarixə əbədi yazılıdı adı,
Tükənməz cəsarət, təpərdi Heydər.

Ömrünü həsr etdi öz millətinə,
Daim arxalandı el qeyrətinə.
Vətəni düşəndə dara, çətinə,
Bilindi ən möhkəm sıpərdi Heydər.

Odlu sinəsində qaynar bir ürək,
Dedi millətimi şad görəm gərək.
Dünyanın ən mahir sərkərdəsitək,
Xalqını zəfərə apardı Heydər.

Cavanşir yurdunun dönməz aslanı,
Azadlıq eşqiylə hey coşdu qanı.
Məhvə məhkum olmuş Azərbaycanı,
Düşmən caynağından qopardı Heydər.

T O R P A Q

Daim sual altda qalibdir bəşər,
Qanlı müharibə, ölüm, qalmaqla.
Bir xalqı məhv etmək istəsən əgər,
Əlindən dilini, torpağını al.

Torpaq! Ana torpaq! Əsrlər boyu,
İnsanın qaniyla suvarılıbdır.
Başına açıblar nə qədər oyun,
Qılinc zərbələri bağın yaribdir

Milyon kərə zorla bölünüb bəlkə,
Fəqət kimse yenə edib cığallıq.
Gələ bilməyiblər orta məxrəcə,
Davakar yaranıb bu ulu varlıq.

Torpağın yolunda haqli, ya haqsız,
Yürüşlər, döyüşlər gəlməyir saya.
Hələ ki, bir əsr keçməyib qansız,
Nələrin şahidi olmuş bu dünya!

Biri bu məmləkət mənimdir deyir,
Yalan danışdığın bilir özü də.
Uca qəsrlərdən fəqət doymayırlar,
Kasib daxmasında qalib gözü də.

Keçirib süngüyə qanlı başları,
Zalim özgə yurdun alır çəpərə.
Talanib torpağın sərvəti, vari,
Bir hökmədar sayır özünü hərə.

Qardaş qardaşına veribdir zəhər,
Qılıncla kəsiblər haqqın səsin də.
Olub dəyişiklik gör bir nə qədər,
Dünyanın siyasi xəritəsində.

Qanlar axıdılırbihudə, hədər
Torpağın sinəsi hey şan-şan olur.
Qonşunun yurdunu zəbt eləyənlər,
Dönərək bir anda qəhrəman olur.

Torpaq! İtirdimi insan torpağın,
Sinəsi alışan kürəyə dönər.
Sağaltaq olmayıar bu ürək dağın,
Gözə görünməyən küləyə dönər.

Saralıb tez solar tər bağça ikən,
Ölüyə çevirilər hələ sağ ikən.
Başı buludlara dəyən dağ ikən,
Alçalar, kiçilər, təpəyə dönər.

Bellərə yapışar daim çul kimi,
Ayaq altda qalar solmuş gül kimi.
Özgə qapisında işlər qul kimi,
Əllərdə çirkli bir əlcəyə dönər.

Qaynayıb bişər o, həsrət yağında,
Oba sorağında, el sorağında.
Gözləri dolar hey qürub çağında,
Taleyi dolaşiq ilgøyə dönər.

Yazılıq azərbaycan, can Azərbaycan,
Sənin də qismətin demək beləymis.
Aliş öz içindən yan Azərbaycan,
Xəyanət, satqınlıq qəddini əymis.

Bölündün ikiyə bəs demədilər,
Torpağın gör neçə paylandı sənin,
Bu gün gavurların gəzdiyi yerlər,
Əzəli qışlağın, yaylandı sənin.

Babamız Xətai kənardan baxır,
Üzündə təbəssüm, gözlərində qəm.
Başladığım işi deyir axıra,
Çatdırıa bilmədiz, nə üçün, nədən?

Millətin sərvəti nədən paylandı,
Hiyləgər yağıya hey qarış-qarış.
Başçılar torpaqla «hörmət qazandı»,
Haraya aparır görən bu yarış?

«Torpaqdan pay olmaz» deyib babalar,
Millət öz-özünü dərk etməlidir,
Yoxsa öz yurdundan qovalananlar,
Dədə-baba yurdun tərk etməlidir?

Bəs kimdir müqəssir, kimdir cavabdeh,
Bilinmir yasmıdır, yoxsa ki, toydu?
Hamiya bəllidir, bütün xalq bilir,
Kimlər Odlar yurdun bu günə qoydu!..

Burda baş sindırmaq deyildir gərək,
Suallar min-mindir, cavabıysa bir:
Yaltaqlıq, mütilik, tərəfgördülük,
Bizim rəhbərlərdə bu xislət nədir?

RÜCU:

Azadlıq deyərək ayağa qalxdı,
Töküldü torpağa qanı millətin.
Bir baxan olmadı tələbi haqdı,
Tapdandı şərəfi, şanı millətin.

Demə, ədalətə var imiş zaval,
Danışan dillər kəsilər dərhal.
Üzdü çoxlarını müdhiş bir sual:
Necə olacaqdır sonu millətin?

Bədbəxtlik məzлumu qucaqlayıbdır,
Sadələr düşməni qardaş sayıbdır.
Borana düşübdür, buz bağlayıbdır,
Nədən açılmayıdır donu millətin?

Asılı qalmışq göydən tük kimi,
Yenə parçalandın köhnə kürk kimi.
Bəs Xətai kimi, Atatürk kimi,
Bir oğlu yoxdurmu yəni millətin?

QEYRƏT

Moskvada qar yağır,
Səkiləri sürüşkən.
Yol-iriz tutulubdur,
Hələ lap gecə ikən.
Küçədə piyadalar,
Hara isə tələsir.
İnsanlar soyuğun yox,
Dərdin əlində əsir.
Elə bil dəyişibdir,
Mərkəzin ab-havası.
Axı nə vaxtdan gedir,
Burda qarın davası.
Sovetlər ittifaqı,
Süqut ərəfəsində.
Adamların küdürüət,
Qəzəb var çöhrəsində.
Xeyli vaxtdır bürüyb,
Ümidsizlik şəhəri.
Bölgələrdən bəd xəbər,
Gəlir nə vaxtdan bəri.
Qaynayır SSRİ
Qaynayır qazan kimi.
Dövran görünməyibdir,

İndiki dövran kimi.
İnsanların qulağı,
Səsdə, qəlb səksəkədə.
Hamı şübhə içində:
«Niyə? Nə cür? Bəlkə də...»
«Bəlkələr» adamları,
Yamanca çasdırıbdır.
Deyirlər «Mişa» yaman,
Ara qarışdırıbdır.
Uzaq əyalətlərdə,
Əsgərlər qan tökürlər.
«Xalqın ordusu» xalqın,
Başına olmuş əngəl.
Axşam işə Bakıda,
Tökülüüb dəryaca qan.
Məhv olubdur yüzlərcə,
Məsum, günahsız insan.
Dünyaya car çəkibdir.
Xarici radio da.
Qırğına düçər olub,
Qadın, uşaq, qoca da.
Bəli, Sovet ordusu,
Göstərib cürətini.
Cüllədən keçiribdir,
Azəri millətini.

Paltosunun yaxasını qaldıraraq yuxarı,
Bir nəfər addımlayır sakit, üzüyuxarı.
Göydə buludlar kimi yaman tutulub üzü,
Cəhənnəmə dönübdür onunçün bu yer
üzü.
Üz-gözünü qarsıdır nəfəsindən çıxan par,
Sinəsini göynədir bu ələm, bu dərd-qubar.
Görsə də illər boyu dünyanın hər üzünü,
Kədər, qəzəb əyibdir sanki onun üzünü.
Qəddin bir anda əyib millətin faciəsi,
Qulaqda cingildəyir nalə səsi, ah səsi.
Elə yeyinləşdirir qəzəblə addımını,
Qəm dumani bürüyüb Azərbaycan oğlu-
nu.
Dünya üzü görməyib hələ belə faciə,
Bizim xalqın başına gətirildi o niyə?
Deyib, kinlə, qəzəblə sıxır dodaqlarını,
Onun nə keçirdiyin başa düşən de hanı?
Addımlar iriləşir, addımlar yeyinləşir,
Görəsən eloğlumuz nə haqda fikirləşir?
Şüarımız bu idi: bərabərlik, biz birik,
Fikirlər hacalanır, bu da nümayəndəlik...

Yol verib çəkilir kənara hamı,
Heydər içəriyə girdiyi zaman.
Çoxunun üzündən çəkilib qanı,
Faciə önungdə dəyişir insan.

Bir anda salonu diqqətlə süzür,
Gözlərdə intizar, gözlərdə kədər.
Adamlar toplaşır ikibir, üçbir,
Hamı düşüncəli, hamı mükəddər.

İnsan qəlbindəki kini, nifrəti,
Üzündən oxumaq, bilmək çox asan.
Çıxışa başlayır burada qəti,
Azərbaycan oğlu-müdrik bir insan!

Faciə nə qədər olsa da ağır,
Onun təmkinini poza bilməyir.
Qartal baxışıyla salona baxır,
Doğma eloqlular onu dinləyir.

Danışır xalqının faciəsindən,
Budur, lənətləyir günahkarları.
Buz baltası kimi məğrur səsindən,
Titrəyir binanın daş divarları.

Danışır qəzəblə... Bu faciədə,
Qaranlıq cəhətlər çox imiş demə.
Qan tökmək hərisi gavur düşmənə,
Sanki oxuyur o, ittihadnamə.

-Hər şey bizə tanışdır,
Bu işin «niyəsi» yox.
Qədim, ulu millətin,
Sahibi, yiyesi yox.
Ölkənin rəhbərləri,
Səhv içində boğulur.
Bir səhvdən görürsən ki,
Başqa bir səhv doğulur.
Öz burnundan uzağı,
Görməyən başçılardan,
Xalq yiğilüb boğaza,
Bəli, yiğilüb yaman.
Rəhbər də öz xalqını,
Atıb qaçarmı deyin?
Belə Vətən oğlunun,
Qeyrəti varmı deyin?

RÜCU:
Qaçmaq igidlikdir dedi Koroğlu,
Fəqət öz yurdunu atıb qaçmadı.

Xalqına qul oldu xalqının oğlu,
Yurdunu yağıya satıb qaçmadı.

Xidmət etmədi o,quru ad-sana,
Həmişə dillərdə döndü dastana.
Qılıncla, qalxanla arxadan ona,
Görəndə ki, düşmən çatıb, qaçmadı.

Yağını qorxuya saldı hünəri,
Keçdi zəfərlərlə hər bir səfəri.
Qılınc oynatmaqla keçdi günləri,
Oylaqlarda rahat yatıb, qaçmadı.

Qorxağın hardadır de, qətiyyəti,
Lazımdır Koroğlu eşqi, cürəti.
Bugünkülər kimi məzлum milləti,
Qəsdlə bir-birinə qatıb qaçmadı.

-Millətin sahibi yox,
Millət al qan içində.
İki dünya yaşayır,
Bir dünyanın içində.
Məzлumların dünyası,
Ağaların dünyası.
Böyük bir xalq özünə,
Bu gün qurubdur yası.

Baş alıb hara gedir,
Bu riya, bu xəyanət?
Tirtillar altında sən,
Can verirsən, can millət !
Ordu húcüm eləmiş,
Silahsız insanlara.
Başabəla rəhbərlər,
Hara baxırlar, hara ?
Balta həmin baltadadır,
Sapısa özümüzdən.
Bu çəpər özgəsinin,
Qapısı özümüzdən.
Yamanca işləyiblər
Üzür qan dənizində,
Üzür silahsız millət.
Səpilir xam torpağa,
Kin, ədavət toxumu.
Deyin demokratiya,
Hüquqi dövlət bumu?

RÜCU:

Doğulduğu gündən boğuldı bəşər,
Min üzlü siyaset, yalan içində.

İzləyir insanı addım-addım şər,
Olmuşuq hey tufan, boran içində.

Tarixin yaddaşı ox ilə kaman,
Bəxti kəm gətirib doğulan zaman.
Həmişə od saçan bu Azərbaycan,
Qaldı ömrü boyu talan içində.

Bir millət rəhbərsiz qalarsa əgər,
Hərə sürü kimi bir yana çəkər.
Siyasət anla ki, bir şara bənzər,
Gizlənib, göyləri dolan içində.

-Tapdanıbdır xalqımın,
Hüququ, ləyaqəti
Hərraca qoyubdular,
Yenə də məmləkəti.
Bu gecə hamimizə,
Bəlli oldu bir daha.
Hansı pərdə üstündə,
Köklənibdir Moskva.
Azərbaycan adlanan,
Yekə bir yağılı tikə.
Düşünür ki, ağızından,
Bir gün çıxacaq bəlkə.

Əlbəttə bu işlərdə,
Günahkarıq özümüz.
Eşidilməyib heç vaxt,
Yuxarıda sözümüz.
Qatıldır rəvac verən,
Hərbi müdaxiləyə.
Soruşuruq vaxtında,
Tədbir görmədi niyə?
Xain, satqın nə qədər,
Girsə də dondan-dona,
Tarix qiymət verəcək,
Bilin ki, bu qırğına.

Hamı qəm içində, hamı mükəddər,
Danışır, od tökür ağızından Heydər.
Deyir qala bilməz qolları bağlı,
Azadlıq aşığı, azəri oğlu.
Azadlıq! Azadlıq haqqın səsidir,
İnsan tək yaşamaq nişanəsidir.
Onu itirənlər beldə çul olur,
Qəfəsin içində aslan qul olur.
Azadlıq-ən şirin, ən ulu nemət,
Özün qazanmalı sən onu fəqət.
Bununçün nə yalvar, nə də ki, əyil
Verilən azadlıq azadlıq deyil!

Olma özgələrə qul , Azərbaycan,
Əsarət zəncirin qır, Azərbaycan.
Boğaza dirənib millətin dərdi,
Azadlığa çatmaq özü hünərdi.
Azadlıq – iradə, azadlıq məslək,
Onu gəzdirəsən qalbində gərək!
Çoxu yağ içində üzsə də fəqət,
Azadlıq yoxdursa-yoxdur səadət!

Xalqın faciəsi sarsıdıb yaman,
Danışır...arada qırılır səsi.
Doğma millətinin ağır yükünü,
On dörd il çiynində daşıyan kəsi.

Xalq adlı gəmidə şturman oldu,
Onu qorxuzmadı qasırğa, tufan.
Bilirdi tuttuğu doğru, düz yoldu,
Düşmən fitnəsini duydu hər zaman.

Duydu ki, köpəklə yoldaşlıq edən,
Gərək çomağını qoymasıñ yerə.
Dəf etdi o kənar təcavüzləri,
Qonşu tələsindən çıxdı min kərə.

Gözəllik gətirdi dağa, arana,
Sükanda duraraq qurdu-yaratdı.
Ulu, odlar yurdı Azərbaycana,
Qolları elə bil qoşa qanaddı.

Adı min şəfqətlə düşdü dillərə,
Sinədə gəzdirdi odlu bir ürək.
Özü də hörmətlə girdi qəlblərə,
Haqqın, ədalətin keşikçisitək.

Şöhrətin qaldırdı günəşə, aya,
Xalqını əqliylə yaritdi Heydər.
Böyük bir milləti bütün dünyaya,
Təkcə öz adıyla tanıtdı Heydər.

İndisə...qan qusur doğma milləti,
Bu dərdə dözmək çox çətindir, çətin.
Lakin təmkin ilə enir kürsüdən,
Rəmzi cəsarətin, əsl qeyrətin!

HƏYƏCAN

Günəş ki, Günəşdi...Dünya üzünü,
Bir anda eyləyər toran çəşanda.
Vətən torpağını, Vətən düzünü,
Tar-mar eyləyər boran, çəşanda

Həyatda hər kəsin vardır öz yolu,
Çaya yük olarmı çayın öz qolu ?
Açıq, boş olsa da öünü, sağ, solu,
Təyyarə eyləyər taran çağında.

Ar, namus itlərə atılmayırlı ki,
Ayran şirin bala qatılmayırlı ki.
Müdriklik bazarda satılmayırlı ki,
Natiq də söyləyər yalan çağında.

İnsanlar bağçada çiçək tək solar,
Göydə bulud kimi boşalar, dolar.
Əzəldən belədir, fəlakət olar,
Millətin başında duran çağında.

Perk düşmüş milləti,
Yamanca çağdırırlar.
Bağlı qazana salıb,
Hər gün qarışdırırlar.
Sözlər dalğaya dönüb,
Toqquşdu hey havada.
Xəfiyyələr dolaşdı,
Yerdə, suda, Havada.
Azadlıq istəyini,

Gözündə qoymaq üçün,
Təxribat aparıldı,
Torlar quruldu hər gün.
Üzdəniraq natiqlər,
Meydanlarda gurladı.
Dünən çəkmə tikənlər.
«Diplomat» tək parladı.
Siyasətə girişdi,
Ağzı söz tutmayanlar.
Xalqı yiğdi boğaza,
Quru vədlər, yalanlar.
Növbəyə düzülərək,
Boşboğazlar, klanlar,
Eylədi gecə-gündüz,
Hakimlik iddiası.
Saxta millətpərəstlər,
Gecə-gündüz tökdülər,
Gözlərinin qarasın.
İddiabaz xadimlər,
Bölündü qruplara,
Bir soruşan olmadı,
Axı gedirik hara?
Millətimiz can üstə,
Yataqda, bathabatda.
Xadimlər birləşdilər,

Siyasi təşkilatda.
Artdı hey göbələk tək;
Partiyaların sayı.
Elə təriflədilər:
«Yox bizimkinin tayı...»
Qurdlar qorumaq üçün,
Öz hakimiyyətini.
Silah ağızına verdi,
Xalqını, millətini.
Daxildə çəkişmələr,
Bir-birinə qarışdı.
Düşmən astaca gülüb,
Dərə keçdi, dağ aşdı.
Milləti qurban verib,
Şəxsi mənafeyinə.
Klanlar sərvət yiğdi,
Hey deyinə-deyinə.
Kənd-kənd qırıldıq hər gün,
Qırıldıq oba-oba.
Millət qəhrəmanları,
Bu qeyrətə mərhəba!
Qəsbkarın əlində,
Yurdun qızı, gəlini.
Anam, bacım yaxın gəl,
Əlimə ver əlini.

Deyəsən od yurdunda,
Kişilər tükənibdir.
Bəlkə Sahib-əz-Zaman,
Göydən yerə enibdir?
Çəmənim, dağım, meşəm,
Keçib düşmən əlinə.
Qurban gedib qurdların,
Fitnəsinə, felinə.
Söylə bu fəryadlara,
Necə dözdün, İlahi?
Bəlkə bu xəyanətdən,
Səndə bezdin, İlahi?

RÜCU:

Gör nə vaxtdan donub qalmış havada,
Görünməyən səsdir, ündür Xocalı.
Su altında yoxa çıxmış bir ada,
Saz üstündə qırıq simdir Xocalı.

Doğranmışdır indi tikə-tikədir,
Həyəcandır, qorxudur, səksəkdir.
Bəşəriyyət tarixinə ləkədir,
Tük ürpədən qəmli himndin Xocalı.

Bilmədilər Vətən tamdır, bölünməz,
Nədən olmuş, niyə olmuş-bilinməz!
Faciəsi tarixlərdən silinməz,
Xirosima, Osvensimdir Xocalı!

Ana torpaq verilib,
Verilib qarış-qarış.
Kimlərin xeyrinədir,
Görəsən belə «yarış»?
Millət qəhrəmanları,
Didirlər bir-birini.
Yuxarı kürsülərdə,
Tutmaq üçün yerini.
Yamanca döyüş gedir,
Dağıl belə zəmanə,
Hərə bildiyin edir.
Vətən çıxıbdır yaddan,
Yazlıq Vətən, can Vətən.
Qərinələr uzunu,
Bəla çəkibdir başın.
Qan ilə yuyulubdur,
Hər çıçayın, hər daşın.
Bəlkə də buna görə,
Lalənin bəxti qara.

Ləçəkləri qırmızı.
Danlamağa haqqın var,
Danla, danla sən bizi.
Danla, bəlkə naməndlər,
Başa düşə işini.
Sinəndə böyütmişən,
Nakəsi, həm kişini.
Biri veribdir sənə,
Alovunu közünü.
Yolunda şəhid edib,
Mərd-mərdanə özünü.
Birinin var-dövlətdə,
Pulda qalib üräyi.
Can Vətən, səni edib,
Sərvət, qazanc mənbəyi.
Söylə, necə dözürsən,
Söylə, necə buna sən?
Namərdə də, mərdə də,
Oldun daim yuva sən.
Öz isti qucağına,
Aldın övladlarını.
Bəs nədəndir qırıllar,
Onlar şah vüqarını?
Əzəl gündən biz sənə,
Doğmaca ana dedik.
Nəfəsinə isinib,
Biz yana-yana dedik.

RÜCU:

Doğma övladınam nə qədər varsan,
İsti qucağında mən varam, Vətən.
Sən mənə əzizsən, sən mənə yarsan,
Quşqonmaz zirvəndə ağ qaram, Vətən.

Kədərdən yaranıb qəlbimdə çat da,
Xəyanət eylədi doğma da, yad da.
Torpağın düşmənin ayağı altda,
Sızlayır sinəmdə hey yaram, Vətən.

Götürə bilmirsən el naləsini,
Payladın qəlbinin rayihəsini.
Eşidə bilməsəm sənin səsini,
Deməli həm koram, həm karam,
Vətən.

Sən bizi çıxardin daim ağ günə,
Nə etdik, daralıb küsmədin yenə.
Olsun torpağını hərrac edənə,
Sənin o çörəyin qoy haram. Vətən.

Biz kimi şah eylədik,
Gördük onun ağılı yox.

Haqlısanmı bu işdə,
Soruşaram haqlı? Yox!
Tərəddüd dənizində,
İtirdik özümüzü.
Elə küllə oynadıq,
Unutduq közümüzü.
Birləşməyi sevmədik,
Elə dolaşdıq tək-tək.
Gizlətmək nəyə lazım,
Gəlin etiraf edək:
Bir nadanın sözüylə,
Əl qaldırdıq hamımız.
Çoxu belə düşündü,
Artar ağız tamımız.
Kabab iyinə getdik,
Dağlanırdı başqa şey.
Döyükdük təccübə,
Baxdıq həsrətlə, key-key.
Bizi maska geyinmiş,
Dönük üzlər aldatdı.
Ağrı daim köpüklü,
Vədəbazlar aldatdı.
Yazılıq millət, can millət.
Ürəyi alqan millət!
Qəlbin həmişə təmiz,

Özün həmişə sadə.
Səni hətta aldadər,
Saqqız satan bir gədə!

RÜCU:

Bu zəmilər yenə mərz-mərz biçildi,
Müsibətdir, müsibətdir, müsibət!
Xalqa başçı, yenə başsız seçildi;
Müsibətdir, müsibətdir, müsibət!

Əlbəttə ki, boz qatırdan day olmaz,
Tonqal yanar gecə, fəqət ay olmaz.
Nadanlıqda bu başsızə tay olmaz,
Müsibətdir, müsibətdir, müsibət!

Bir at mindik yəhər yoxdur belində,
Azdiq sanki Ərəbstan çölündə.
Yüyənimiz bir naşının əlində,
Müsibətdir, müsibətdir, müsibət!

«Biz kimi şah eylədik,
Gördük onun ağlı yox».
Xalqına bağlıdır mı? Bağlıdır mı?
Bağlı? Yox!

İkisi təyyarədə,
Gecəykən uçdu getdi.
Birisи öz kəndinə,
Gizlicə qaçdı getdi.
Hələ fəxr elədilər,
Qaçdıq dava-dalaşsız.
Millət birdən ayılıb,
Gördü qalıbdır başsız.
Gələndə qurmuşdular,
Min təntənə, toy, büsat.
İnamının qurbanı,
Oldu qara camaat.
Axı hardan biləydik,
Diplomat naşı varmış.
Axı hardan biləydik,
Bu millətin, bu elin,
Alim əyyaşı varmış.

Millət gəlib həyəcana, bu millətin
dayağı yox,
Kəhərləri yəhərsizdir, at çapmağa
oyağı yox.
Dönüb quru bir çırçıya tonqallara
qalanmışıq,
Çaylar kimi köpüklənib, dağ aşmışıq,

bulanmışıq.

Öyrənibdir qulağımız daha acı, bəd xəbərə,

Cəbhələrdən şəhid gəlir... çox ağırdır bu mənzərə.

Anaların gözü yaşılı, bu millətin güləni yox,

Əsgərləri başsız qalıb, barı əmr verəni yox.

Azərbaycan dönüb daha didərginlər diyarına,

Qasırğalar gətiriblər onun iliq baharına.

Çadırlarda gün keçirir gör nə qədər uşaq, qadın,

Xain qonşu quduzlaşışb hey köndələn çapır atın.

Xalq yeni bir müsibətdə, xalq yeni bir həyəcanda,

Fəlakət var, ölüm vardır bu boranda, bu tufanda.

Başbilənlər xumarlanır kresloda axşam-səhər,

Vəzifədən məst olublar bilməyirlər ələm, kədər.

Qeybət edir bir-birindən, bir-birini edir tərif,

Bizi daim hədələyən bu bədbəxtin biri hərif.

Evdə ailə, uşaqlıla bircə dəfə bacarmayan,

Bir gecədə yüksəlibdir vəzifəyə qalxıb yaman.

Yazlıq millət, məzлum millət bəlalılmış basın sənin,

Daim özgə qazanında hazırlanıb aşın sənin!

Millət həyəcanlıdır,

Dəniz tək dalğalanır.

Cilovsuz kəhər kimi,

Meydanları dolanır.

Narazılıq dərya tək,

Artır, çoxalır hər gün.

Həyəcanla yaşamaq,

Daha deyildir mümkün.

Fikirdən insanların,

Alnı şırımlıdır.

Onları təqib edən,

Elə qandır, ölümdür.

Ümidləri qalmamış,
Bu gündən sabaha da.
Yox, yox belə yaşamaq,
Mümkün deyildir daha.
Nədəndir bu həyatın,
Üzü astardan baha.
Millət səylə axtarır,
Özünə yeni rəhbər.
Ürəklərdə bir istək,
Dodaqlarda söz: HEYDƏR!

DÜŞUNCƏLƏR

Naxçıvan dərdlidir çox
Qalıb mühasirədə.
Yağı düşmən başına,
Oyun açır yenə də.
Hər gün başı üstündə,
Top səsi, güllə səsi.
Dönük çıxan qonşunun,
Xəyanəti, hədəsi.
Şəhər qalıb zülmətdə,
Qazi yox, işığı yox.
Qədim, ulu diyarın,
Sanki yaraşığı yox.

...Aalışır asta-asta,
Salyarka pilitəsi.
Kiçik, soyuq otağı.
Qızdırır od nəfəsi.
Dərin xəyalə dalıb,
Xalqın qeyrətli oğlu.
Qarşısında məktublar,
Xahişnamələr çoxlu.
Hey nəzərdən keçirir,
Kağızları birbəbir.
İlahi, bu xahişlər,
Bu yalvarişlar nədir?
«Ay bala əldən gedir,
Qibləgahımız Vətən
Nə olar, rəhbərliyə,
Sən razılıq verəsən.
Həmişə keşiyində,
Durmusan bu Vətənin.
Adını qəlbimizdə,
Daim gəzdirdik sənin.
Azərbaycan səninlə,
Fəxr eləyir, bil bunu.
Özün de hara gedir,
Bizim millətin sonu?
Bilirsən, hədələyir,

Bizi qan-qada, ölüm.
Razılıq ver bu işə,
Bala, qurbanın olum».«
Məktublar axın-axın,
Məktublar qalaq-qalaq.
Vətən əllərdə qalmış,
Vətən-günahsız dustaq.
Yenə də açır bir-bir,
Açıq zərfləri Heydər.
Ürəyində sizilti,
Ürəyində qəm-kədər.
«Heydər baba düşünüb,
Qərara gəldik qəti.
Düşməni məhv etməyə,
Çatar yalnız bilirik,
Babamın cəsarəti.
Heydər baba qoyma ki,
Məhv olsun millətimiz.
Sizi yaman sevirik,
Yaman istəyirik biz.
Çox yaxşı bilirik ki,
İşə qarışsan əgər,
Xain düşmən tərəfdən,
Qalmayacaq bir nəfər.
Bütün dünya vurulub.

Əzminə, iradənə.
Göstər baba gücünü,
Düşmənlərə sən yenə.
Heydər baba nə olar,
Qurtar bizi bələdan.
Hey sizdən danışırlar.
Şagirdlərimiz inan.
Bu gün hamı deyir ki,
Xain, satqın erməni,
Titrəyib qorxur yaman,
Uzaqdan görcək səni».«
Müdrik, dahi insanın,
Azca qaçıq dodağı.
Məktublara təzədən,
Nəzər salaraq baxır.
Dərin xəyalə dahir,
Millətin ümidgəhi.
Bu gün haqqında deyil,
Düşünür o, sabahı.
Düşünür millətinin,
Daim gələcəyini.
Ona vermişdir axı,
Əzəldən ürəyini.
Azərbaycan dilində,
Həmişə əzbər olub.

Öz xalqının yolunda,
Daim səfərbər olub.
Ucaldıbdır xalqının,
Millətinin başını.
Sevib, ürəkdən sevib,
Bu Vətən torpağının,
Hətta quru daşını.
Dillərdə əzbər olub,
Əzmi, həm cəsarəti.
Heç vaxt bağışlamayıb,
Pisliyi, xəyanəti.

...Müdrik insan fikirli,
Müdrik insan mükəddər.
Xalqın ağrısıdır,
Bu düşüncə, bu kədər.
Elə ömrü uzunu,
Qərara gəlib qəti.
Atıb-qaćmaq rəvami,
Bəd ayaqda milləti?
Bilir xalqı həmişə,
Ümid bəsləyir ona.
Siyasət aləmində,
Müdrik, çevik insana.
Bilirlər çətin anda.

Xalqa dayaqdır Heydər.
İnsanlar hardan tapar,
Onun kimi bir rəhbər.
O, elə bir Günəşdir,
Hərarəti əbədi.
Xalqına bəxş etdiyi,
Səadəti əbədi.
Haqq, ədalət yolunun,
Yolçusudur əbədi.
Xalqına xidmət edib,
Yorulmuşam demədi!

Bakı, doğma Bakı, möhtəşəm şəhər,
Ötsə də çox illər, çox qərinələr,
Şöhrətin həmişə dillərdə gəzib,
Başının üstündən çox yellər əsib.
Sən baş əyməmisən yağı düşmənə,
Hey məğrur olmusan, məgrursan yenə.
Süzür Heydər baba doğma şəhəri,
Seyrinə dalmayıb nə vaxtdan bəri.

Tanışdır bu müdrik, böyük insana,
Bu nəhəng şəhərin hər kiçik daşı.
İllərlə hey siğal çəkmişdir ona,
Xatırəsi vardır hər addım başı.

İşə bax... İndi də bir sürü nadan,
Həya eyləməyib kəsib yolunu.
Buraxmaq istəmir doğma Bakıya,
Vətənin qeyrətli, comərd oğlunu.

Fəqət xalqın gücü, zəkası dərin,
Onundur son qərar, onundur fərman.
O, yazır tarixin bizim günlərin,
Axı səhv etməyib o, heç bir zaman.

RÜCU:

Ədalət həmişə zəfər çalıbdır,
Açı həqiqəti danmaq çox çətin.
Dəvət elədilər mərkəzə onu.
Görüb istedadın, qabiliyyətin.

Ali kürsülərdən ucaldı səsi,
Dahi, müdrik oğlu Azərbaycanın.
Dağları əritdi isti nəfəsi,
Sevimlisi oldu bütün dünyanın.

Düşmən ayıq-sayıq, düşmən pusquda,
Xain ürəkləri bürüyüb kədər.

Ox tək gözə girir Heydərin adı,
Çoxlarını açmır axı bu zəfər.

Əngəlsiz işləmək deyildir mümkün,
Bədxahlar ayıqdır, yatmayıb hələ.
Ayağın altı eşilir hər gün.
Gizlincə Heydərə qurulur tələ.

Uçur Moskvaya qara qüvvə tək,
İmzasız məktublar hey axın-axın.
Adına böhtanlar yağıdırıll hey,
Bu bəd məktublardan xəbərsiz xalqın.

Pak adı hallanır dildə-ağızda,
Xain ürəklərin görünür pası.
Əməl özgənindir, fəqət kağızda,
Yazılır Azəri familiyası.

Göz dikib torpağına,
Düşmən Azərbaycanın.
Bilir ki, cənnətidir,
Bu yer bütün dünyanın.
Yuxarıda planlar,
Hey qurulur xəlvəti.
Açıqca döyüşməyə,

Azğın, xain düşmənin,
Çatmayır cəsarəti.
Qonşular quyu qazır,
Atıb qeyrəti, ari.
Uzaniبدir vətənə,
Qəzəblə caynaqları.
Düşmənin hiyləsindən,
Baş açmaq deyil asan.
Odur, hər vaxt, hər saat.
Gərək sərvaxt olasan.
Düşmən yaxşı anlayır.
Nə qədər Moskvada,
Vəzifədədir Heydər,
Azərbaycan torpağın,
Almaq olarmı məgər?
Düşünülür planlar,
Düşünülür dərindən.
Necə qurtarmaq olar,
Əliyevin əlindən?
Təqiblər ara vermir,
Məktublar ara vermir.
İnandırmaq istəyib,
Ölkənin rəhbərlərini,
Xain qonşu hər yana,
Uzadır əllərini.

Planı hazırlanır,
“Böyük Ermənistanın”,
Tökülməlidir qanı,
Gör nə qədər insanın.
Gizlicə həll olunur,
Qarabağın taleyi,
Qonşular itiribdir,
Ar, namusu-hər şeyi!

Böyük bir ölkənin «başbiləniylə»,
Ədalət uğrunda vuruşdu Heydər.
Təqib olunsa da düşmən əliyə,
Daim öz xalqını soruşdu Heydər.

Əqliylə fəth etdi ən uca dağı,
Baxıb zəkasına mat qaldı yağı.
İşgal olunanda vətən torpağı,
Yanıb öz içindən alışdı Heydər.

Daim bəzək vurdı şəhərə, kəndə.
Coşqun bir çay kimi baxmadı bəndə.
Millətin yumruğu düyünlənəndə,
Doğma soydaşlara qarışdı Heydər.

Haqqında hökmər düzəltmə, saxta.

Axı nə deyəsən belə bir baxta!
Xalqa xidmət edib ondan uzaqda,
Yenidən elinə qovuşdu Heydər.

QAYIDİŞ

Milləti düşən zaman,
Düşmən mənzərəsinə.
Mərd çıxaraq səs verdi,
Öz xalqının səsinə.
Xalqına qurban dedi,
Özünü, balasını.
Baldan şirin canını.
And içdi alacaqdır,
Şəhidlərin qanını.
Sevinclə qarşılıdı,
Vətən igid oğlunu
Müqəddəsdir söylədi,
Doğma Vətən torpağı.
Ordan qovulmalıdır,
Xain, qaniçən, yağı.
Soydaşları düşəndə,
Fəlakətə, çətinə.
Çiyinini dayaq verdi,
Heydər öz millətinə.

Başın nələr çəkmədi,
Yazılıq Vətən, can Vətən.
Vəzifə davasında,
Neçə kəndi, şəhəri,
Verdin sən qurban, Vətən!

RÜCU:

Bu xalqın döyünən ürəyi böyük,
Daim seçə bilir qaranı ağdan.
Çoxları ciyində oldu ağır yük,
Ələkdən keçirir hər şeyi zaman.

Çoxuna geydirdi cəllad donunu,
Vəzifə azarı, şöhrət azarı.
Çıxdı, yaddan çıxdı Vətən qanunu.
Satıb torpağını böldülər yari.

İnsanlar bezərək geldilər zara,
Mənasız, məqsədsiz çəkişmələrdən.
Torpağın bağına vurdular yara,
Əllərdə qalıbdır bu yazıq Vətən.

Vətən! Bu elə bir kəlam ki, söz ki,
Ürəyi göynədər, dili yandırar.

Vətən kül altında elə bir köz ki,
Dönük çıxanları bir gün yandırar.

Dönüklər... Bir ovuc şan-şöhrət üçün,
Dilənci kökünə saldılar xalqı.
Qeyrəti satdilar var-dövlət üçün,
Şahmar ilan kimi çaldılar xalqı.

Satıldı yurdumun mali, sərvəti,
Köpəklər boğuşdu qeylü-qal oldu.
Vətən torpağının nazi-neməti,
Xarici banklarda kapital oldu.

Biri üst-başına verdi yaraşıq,
Keflərdə dağıtdı qubarını da.
Satdı o, düşmənə torpaqqarışıq,
Dədə-babasının məzarını da.

Digəri xalqına gəldi badalaq,
Dilində hey millət, Vətən kəlməsi.
Uydu kürsüsündə xumarlanaraq,
Araq məclisindən hey gəldi səsi.

Vətən... yaziq Vətən, anlayırıq biz.
Gözləri yoldadır, qulağı səsdə.

Övladlar unutdu, babalarımız,
«Vətən» söyləyiblər lap son nəfəsədə.

Yox, bu həna deyildir,
O əvvəlki hənadən.
Düşmən qorxuya düşüb,
Qorxuya düşüb yaman.
Kədərlə qarşılıyib,
Qonşular bu xəbəri.
Dəyişilib qəflətən,
Azərbaycan rəhbəri.
Onunla cəng eyləmək,
Əlbəttə deyil asan.
Yaxşı başa düşürlər,
Gərək ayıq olasan.
Kimə bəlli deyildir,
Qeyrəti, cəsarəti.
Min ölçüb. Bir biçərək,
Qərar verir o, qəti.
Zaman-zaman ad-sanın,
Bütün dünyaya yayıb.
Xəyanəti heç zaman,
Heydər bağışlamayıb.
Rəhbər bağışlamayıb.
Tanınmamaqçın hələ,

Əyninə geysələr də,
Penceklərin tərsini
Tarix özü verəcək

Dönüklərin dərsini
Yaxşı bax, bu həyatda
Maskalı satqınların,
Biri varsa, onu yox.
Vətən xainlərinin,
Aqibəti, sonu yox.
...Rəhbər düşünür xalqı,
Gör nə günə salıblar.
Hətta əlindən onun,
Ov tüsəngin alıblar.
Hani xilaskarımız,
Söylə hanı ordu bəs?
Kim qorusun torpağı,
Bu diyarı, yurdu bəs?
Silah başıpozوغون،
Dələduzun əlində.
Min-min xəyanət yatır,
Fitnəsində, felində.
Vətənpərvərəm deyib,
Milləti aldadənlar,

Hərcayıllar, nadanlar,
Perik sahibdir xalqı.
Bu ağır cinayətə,
Söylə, kimin var haqqı?
Sualdan sual doğur,
Suallar qalaq-qalaq.
Kifayətdir millətə,
Atılan bu badalaq.
Sözdən əmələ keçmək,
Vaxtı çatıbdır daha.
Bu xalqı aparmalı,
İşiqlı bir sabaha.
Millətə rəhbər olmaz,
Hər vədəbaz, hər naşı.
Ağ saçlı anaların,
Qoy qurusun göz yaşı.
Deyib o, müdrik insan,
Dayandırdı savaşı.
Daha şəhid gəlmədi,
Alovlu cəbhələrdən.
Hələ arxı keçməmiş,
«Mən-mən» demək asandır.
Gərək arxı adlayıb,
Sonra «mən-mən» deyəsən.

QİYAM

Böyük bir millətə, böyük bir xalqa,
Rəhbərlik eyləmək deyildir asan.
Bədxahlar həmişə daş atır haqqı,
Koldan baş qaldırır xəyanət hər an.

Burnundan uzağı görə bilməyən,
Düşübdür rəhbərlik iddiasına.
Açı doyurmağa əli gəlməyən,
Silah da daşıyır hey yuvasına.

Vətən torpağını bölüb yarıya.
Birisı özünü şah elan edir.
Başqası curların düzüb sıraya,
Onun gözübağlı önündə gedir.

Kreslo uğrunda güclənir yarış,
Çoxunun arzusu birinci olmaq.
Çoxdan unudulub həmrəylik, birlik,
Vəzifə üstündə davadır ancaq.

Ağır, taleyüklü bir vəzifəyə,
Aqil də, nadan da, kəc də namizəd.
Nail olsun murdar məqsədə deyə,
Birisı paylayır sədəqə kənd-kənd.

Ədaları tutan dünya üzünü,
Ömründə bir evdə yandırmayan şam.
Millətin atası sayıb özünü,
Dəstə toplayaraq qaldırır qiyam.

Durub iki qardaş qarşı-qarşıya,
Atır bir-birinə gulləni, heyhat!
Nələrin var imiş ay gidi dünya.
Nələrin var imiş sənin ey həyat?!

Məsləklər cürbəcür, üzlər cürbəcür,
Gedir gizli-gizli «mübarizələr».
Məqsədə silahla çatmaq fitnədir,
Kişilik sayılmır axı hər zəfər.

Mədhiyyə deyənlər dünən özgəyə
Bu gün başqasına alçalır indi.
Dövlət kürsüsündə yer tutsun deyə.
Canfəşanlıq edib əl çalır indi.

Əqidə! Soydular dərisini də,
Nəsimi dönəmədi əqidəsinə.
Ey nadan, gəl süni alqış deyəndə,
Öz ulu babanı bir yada sal sən.

Yaxşı ki xalqımın zəkası dərin,
Yaxşı ki, yaxşı ki onlar çox deyil.
Fəqət nə edəsən bu sümsüklərin,
Hələ aramızda adı yox deyil.

Dövlət çevriliş!.. Çevriliş, bəli!
İndi bu, ölkədə yaman mod düşüb.
Dövlətə ağıllı rəhbər gələli,
Xain ürəklərə sənki od düşüb.

Həyatın qanunu belədir, heyhat!
Cəmiyyət içində çürüklər də var.
Azdır belələri saflardan qat-qat,
Yoxsa məhvərindən bu dünya çıxar!

RÜCU:

Birinin böyüdü artdı rütbəsi,
Düşündü bu mənə hələ bəs deyil.
Yenə də birinci olmaq həvəsi,
Görünür yaxşılıq bilən kəs deyil.

Bəli cəhd eləyib qaldırıdı qiyam,
Ağilsız gücünə, silah gücünə.

Elə bil kimdənsə o alırdı kam,
Qoy millət qırılsın, eh, nə vecinə!

Təki arzuları onun çin olsun,
Təki hiylə ilə çatsın məqsədə.
Bu nədən belədir yüz ağıllını,
Tovlayıb aldadır bəzən bir gədə?!

Deyin nə ad verək belə qeyrətə,
Qırır bir-birini millət «tuzları».
Elə bil doldurub böyük səbətə,
Töküblər bu yurda dələduzları.

İNAM

Prezident sarayı,
Qarşısı insan seli.
Bircə çağırış ilə,
Bura gəliblər, bəli!
Əldən-ələ dolaşır.
Rəhbərin portreti,
Xalqın zəkası dərin.
Millətin ağlı iti.
Burda insan seli yox,
Kin,-qəzəb dalgalanır.

Təlatümlü ürəklər,
Qəm, əsəb dalğalanır.
Danışır dövrümüzün,
İgid, qəhrəman oğlu.
Baş verən xəyanətlə,
Qanlı qiyamlı bağlı.
Danışır o, ürəklər,
Parçalanır səsindən.
Hamı həyəcanlanır,
Kəlməsindən, sözündən.
Axı müstəqilliyyə,
Edilmişdi təcavüz.
Onu qan bahasına,
Əldə eləmişik biz.
Hər sözü xalqımızın,
Əzmi, iradəsidir.
Millətin arzusudur,
Bariz ifadəsidir.
Növbəti fitnə-fəsad,
Görünməmiş xəyanət.
Hədələyir insani,
Yenə ağır fəlakət.
Dövlətə qəsd olunub,
Millət tükdən asılı.
Çalxalayıb ölkəni,

Yenə də bir «ağillı».
Lənətləyir ürəkdən,
Hamı bu xəyanəti.
Tələblər də eynidir:
Tədbir görülən qəti!
Danışır prezident,
Alqışlanır hər sözü.
Bu sözlər qəlb göynədir,
Bu sözlər tonqal közü.
Deyir qorxuda bilməz,
Hədə-qorxular məni.
Məhv olmağa qoymaram,
Müstəqil, gənc ölkəni.
Son damla qanımadək,
Öz xalqımlayam bilin!
Məni qorxutmur hədə,
Məni qorxutmur ölüm!
Gecə yarı... Kəsilmir.
Fəqət insan axını.
Rəhbərə bu məhəbbət,
Kövrəldir hər insani.
Axı prezident olub.
Millət yolunda əsgər.
Heydər bir xalq deməkdir,
Xalq da həmişə Heydər!

EPİLOQ

Xalqına əbədi xilaskar oldu,
Şərəflə daşdı bu adı Heydər.
Tutduğu şərəfli, müqəddəs yoldu,
Millətin arzusu, qanadı Heydər.

Təqiblər, təzyiqlər onun qisməti,
Gəzdi ürəklərdə adı, surəti.
Hamiya bəllidir pak sədaqəti,
Ey odlar yurdunun imdadı Heydər.

Eşqi mübarizə, meydanı həyat,
Geriyə çəkilmək xislətinə yad.
Ağbirçək analar edəndə fəryad,
Eşitdi bu acı fəryadı Heydər.

Başını əymədi düşmənə, yada,
O, xidmət elədi təmiz, pak ada.
Vətən göylərini bulud alanda,
Səmada Günəş tək parladı Heydər.

Mərkəz Qacar

«XİLASKAR»

Poema

Redaktoru: Ceyhun Şirinov
Korrektorlar: Nailə İsayeva
Dizayn: Kamal Xəlilov
İlqar Abbasov

*Yiğitlagmağa verilib: 02.01.2004. Çapa imzalanıb: 03.02.2004.
Formatı: 60x90 1/16. Ş.ç.v. 4. Sifariş № 17.
Sayı 500 nüsxə. Qiyməti müqavilə ilə.*

*«ULDUZ» mətbəəsi
Ünvan: Bakı 370023, Ə.Yaqubov küç. 1/2*

Mərkəz Mikayılov oğlu Quliyev (Mərkəz Qacar) 5 fevral 1948-ci ildə Füzuli şəhərində ruhani ailəsində anadan olub. İxtisasca hüquqşunasdır. Bakı Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsini bitirib. Hal-hazırda Prokurorluq orqanlarında işləyir. Üç oğlan, bir qız atasıdır. Azərbaycan yazıçıları və jurnalistlər birliyinin üzvüdür, «Araz» Ali ədəbi və «Qızıl qələm» yaradıcılıq mükafatları laureatıdır.

M.Qacarın indiyə qədər 24 kitabı çap olunub. Bu kitablara 16 mindən yuxarı təmsil, 2000-dən artıq rubai, 2000-dən artıq lirik şer, 1000-nə qədər bayatı, 500-dən artıq qəzəl, 10 alleqorik pyes, 6 tarixi dram və üç poema daxil edilmişdir.

Əsərləri ingilis, alman, ispan, rus, fars və başqa dillərə tərcümə edilmişdir. Dram əsərləri respublikanını müxtəlif teatrlarında tamaşaşa qoyulmuş və ssenariləri üzrə çekilmiş filmlər Azərbaycan televiziyasında dəfələrlə nümayiş etdirilmişdir. Həmin poema üzrə 1999-cu ildə Azərbaycan Dövlət televiziyasında «Xilaskar» film-tamaşası çekilmiş və dəfələrlə nümayiş etdirilmişdir.